

Prezident Zeman o českých tajných službách a Rusku: „Čučkaři z BIS si vymýšlí špiony tam, kde nejsou. Za těch šest let není žádný konkrétní údaj o tom, že by se podařilo odhalit byť jednoho jediného, ať už ruského nebo čínského, špiona. Dvě ze tří tajných služeb jsou naprosto zbytečné“

- CZ24 News | 23. dubna 2021

ČESKO/RUSKO: Prezident Miloš Zeman se chystá o víkendu prolomit týden mlčení ke kauze Vrbětice. Vláda se zaštiťuje jeho podporou pro kroky, které podnikla na základě zprávy české kontrarozvědky – Bezpečnostní informační služby. Ta předložila důkazy, že výbuch v muničním skladu byl sabotážní akcí ruské vojenské rozvědky GRU. V minulosti se však prezident vyjadřoval k BIS a jejímu řediteli Michalovi Koudelkovi s despektem a operace ruských tajných služeb, před kterými BIS v minulých letech opakovaně varovala ve svých výročních zprávách, zpochybňoval. Přenášíme přehled nejvýznamnějších prezidentových výroků k BIS a k Rusku, jak je zaznamenala ČTK.

Právě českou kontrarozvědku Miloš Zeman kritizuje dlouhodobě. A posměšně je označuje za čučkaře.

„BIS si vymýšlí špiony tam, kde nejsou“ - prosinec 2018

„Doufám, že neprozrazuji žádné jiné státní tajemství, než je tajemství o neschopnosti BIS, když vám řeknu, že za těch šest let není žádný konkrétní údaj o tom, že by se podařilo odhalit byť jednoho jediného, ať už ruského nebo čínského, špiona,“ řekl prezident 6. prosince 2018 na TV Barrandov poté, co BIS zveřejnila výroční zprávu za rok 2017, v níž varovala před ruskými a čínskými špiony, kteří mimo jiné působí na ruském a čínském velvyslanectví. „Takže, když budou plácát o tom, že se to tady hemží ruskými a čínskými špiony a přitom za šest let nedokázali jednoho špiona chytit, tak je to plácání, ale pro méně informované lidi je to plácání docela přesvědčivé,“ dodal Zeman, který zpravodajce označil za „čučkaře“.

Zeman v souvislosti s výroční zprávou BIS také řekl, že službě zadal jediný úkol, a to odhalovat islámské teroristy v ČR. Zpravodajci ho prý upozorňovali, že je muslimská obec naprosto mírumilovná. V této souvislosti ale Zeman zmínil případ bývalého pražského imáma Samera Shehadeha (ten byl za pomoc k účasti na teroristické skupině a financování terorismu odsouzen na 14,5 roku nepodmíněně). „Tam, kde mají najít teroristu (...), tam nikoho nenajdou. Vymýšlejí si špiony,“ dodal tamtéž český prezident.

„V republice je hysterická vlna špiómanie“ - Vánoční poselství 2018

„Víte, ti, kdo nás neustále varují před špiony, z nás tak trochu dělají nesvéprávné a manipulovatelné bytosti, kteří se nedokáží sami ubránit. Někdy jsem se domníval při vzpomínce na staré špatné časy, že se objeví mandelinka bramborová. Neobjevila se, ale místo ní se objevily čínské mobily,“ řekl Miloš Zeman ve svém vánočním poselství 26. prosince 2018. Prezident v té souvislosti mluvil o „špiómanii“, kterou označil za jednu z hysterických vln, které se objevily v republice. Zeman tak reagoval na výroční zprávu BIS, která upozornila na aktivity ruských a čínských špiónů v ČR, i na varování Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) před používáním softwaru i hardwaru čínských společností Huawei a ZTE.

„Podle informací, které mají někteří členové vlády..., Čína po této kampani proti společnosti Huawei připravuje odvetná opatření, a ta by měla zasáhnout několik oblastí,“ uvedl Zeman v TV Barrandov 10. ledna 2019, když komentoval varování BIS a NÚKIB před možnými riziky čínských technologií. „Aniž by měli důkazy, ohrozili naši pozici a naše ekonomické zájmy v Číně,“ uvedl Zeman na adresu ředitele BIS Michala Koudelky a tehdejšího šéfa Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost Dušana Navrátila. „Buď to dělají z blbosti, nebo za cizí peníze,“ citoval Jana Wericha s tím, že se podle něj ale oba ředitelé spíše chtěli zviditelnit. „Ale zviditelnují se tak trapným způsobem, že kdyby to nebylo k pláči, bylo by to k smíchu,“ uvedl prezident, který za „čučkaře“ označil nejen BIS, ale i kybernetický úřad.

„Dvě ze tří tajných služeb jsou naprosto zbytečné“ - květen 2020

„Ze tří tajných služeb, které máme a z nichž dvě jsou podle mě naprosto zbytečné, nejvíc věřím Vojenskému zpravodajství. Tam žádná taková informace nebyla,“ řekl Zeman 5. května 2020 Českém rozhlasu Radiožurnálu na informace, že do ČR přijel ruský agent s jedovatým ricinem. Podle týdeníku Respekt to policie vyhodnotila jako riziko pro pražského primátora Zdeňka Hřiba (Piráti), starostu Prahy 6 Ondřeje Koláře (TOP 09) a starostu pražských Řeporyjí Pavla Novotného (ODS). ČR poté vyhostila dva ruské diplomaty, kteří podle tajných služeb řešili vzájemné spory smyšleným

obviněním o hrozbě jedem ricin českým komunálním politikům. Na vyhoštění Moskva zareagovala recipročně.

„Předám materiál na Koudelku, měl by být odvolán“ - říjen 2020

Svůj tlak na BIS, jehož ředitele několikrát odmítl povýšit do hodnosti brigádního generála, vystupňoval na podzim roku 2020. Tehdy předal premiérovi Babišovi, dokumenty, které měly vést k odvolání Koudelky. „V Kanceláři prezidenta republiky začal pracovat pan Jiří Rom, bývalý šéf analytiky BIS. A já panu premiérovi při naší nejbližší večeři předám materiál, který se týká pana Koudelky. Myslím si, že každé rozhodnutí se má argumentovat, a tento materiál bude argumentací (proti povýšení ředitele BIS Koudelky do generálské hodnosti, pozn. ČTK) ... Domnívám se, že pan Koudelka by měl být odvolán, ale vzhledem k tomu, že jeho funkční období vyprší ani ne za rok, tak už to pokládám za trochu bezpředmětné,“ řekl prezident Miloš Zeman v rozhovoru pro MfD 10. října 2020. Premiér Andrej Babiš (ANO) k tomu uvedl, že má na šéfa BIS dlouhodobě jiný názor než prezident a nemá důvod názor měnit.

Český rozhlas Radiožurnál 30. listopadu 2020 s odkazem na tři důvěryhodné vysoce postavené zdroje uvedl, že prezident Zeman požaduje po Bezpečnostní informační službě jména ruských špiónů v České republice. Hlava státu podle informací rozhlasu chtěla po civilní kontrarozvědce také, aby doložila, jaké operace ruské zpravodajské služby v ČR podnikají nebo jací Češi s nimi spolupracují. Politici a bezpečnostní experti upozornili na to, že kontrarozvědka by odpovědi mohla ohrozit své zdroje a takzvané živé operace. Sněmovní komise pro kontrolu BIS k tomu 3. prosince dnes přijala usnesení, ve kterém apelovala na to, aby kontrarozvědka postupovala v informování ústavních činitelů důsledně podle zákona.

Zeman podporoval ruské politiky ohledně Ukrajiny, novičoku i Sputniku

V roce 2014 byl prezident Miloš Zeman dlouhodobě zpochybňoval přítomnost ruských vojáků na Krymu v době kdy začala Ukrajinská krize, která vygradovala anexí poloostrova Krym. Odvolával se přitom na prohlášení ruských politiků.

„Zatím nebylo prokázáno, že na Ukrajině je ruská invazní armáda. A já беру vážně prohlášení ministra zahraničí Lavrova, že tam žádní ruští vojáci nejsou. Úvahy o tom, že tam sice jsou, ale jsou na dovolené, mně připadají poněkud komické, protože v současné době je východní Ukrajina asi nejhorší místo na dovolenou,“ prohlásil prezident Zeman 5. září 2014 v rozhovoru pro rádio Frekvence 1. Do bojů na východě Ukrajiny, které trvají od jara 2014 do současnosti, je nejen podle Kyjeva zapojena Moskva, jež podporuje proruské separatisty mimo jiné dodávkami zbraní.

„Podle mne je nejdůležitější pochopit, že na Ukrajině je prostě občanská válka. Nesmíme se zabývat nějakými sny o podpoře, včetně ekonomické podpory Ukrajiny, protože v podmínkách občanské války je ekonomická podpora naprostým nesmyslem,“ řekl prezident Zeman 17. listopadu 2014 v rozhovoru pro ruskou televizní stanici První kanál.

„Budu citovat bývalého německého prezidenta Joachima Gaucka, který v Praze veřejně řekl: ‚Když zkusíme vrátit Krym zpět Ukrajině, vyvolá to evropskou válku.‘ Jen cituji, nic víc. Takže vy chcete riskovat evropskou válku?... Krym je dnes ‚fait accompli‘ (hotová věc)... Co s tím máme dělat? Kdyby existoval dialog mezi Ruskem a Ukrajinou, tak – a to je jen můj osobní názor – tak by se dalo uvažovat o nějaké kompenzaci za Krym, ať už finanční formě nebo prostřednictvím ropy a zemního

plynu," řekl Zeman před Parlamentním shromážděním Rady Evropy 10. října 2017. Jeho nápad na kompenzace odmítl jak Kyjev, tak i Kreml.

„Novičok byl vyráběn a testován i u nás“

Ruské politiky prezident Zeman podpořil, též v době otrávení bývalého agenta Sergeje Skripala v britském Salisbury jedem novičok. Tento jed vyvinulo a používá pouze Rusko. Zeman však tvrdil opak.

„Závěr je, že u nás byl vyráběn a testován novičok, byť v malém množství a poté zničen. Víme kdy a víme kde to bylo... Je pokrytectví předstírat, že se nic takového nedělo... Lžeme si do vlastní kapsy," prohlásil prezident Zeman v TV Barrandov 3. května 2018 o nervovém jedu, který byl o dva měsíce dříve použit v Británii k otravě bývalého ruského agenta Sergeje Skripala, který v zemi získal útočiště, a jeho dcery Julije. Oznámil, že vychází ze zprávy Vojenského zpravodajství (VZ), podle něhož nervově-paralytická látka označovaná jako A230, kterou pro účely testování v roce 2018 vyráběl Vojenský výzkumný ústav, je novičok. BIS naopak dospěla k závěru, že to novičok není. Premiér Babiš poté po setkání s Koudelkou a šéfem VZ Janem Berounem uvedl, že v ČR se nevyráběla, nevyvíjela ani neskladovala látka typu novičok. Zemanovy výroky ovšem uvítalo Rusko, podle něj vyvracely obvinění Britů, že za útokem na Skripala stojí Moskva.

V posledních měsících prosazoval nákup ruské vakcíny Sputnik V, proti koronaviru. Vakcína ještě nebyla v EU certifikována, i když například Maďarsko již vakcínu používá.

„Pokud jsem správně informován, tak této žádosti bude vyhověno, ale budeme samozřejmě potřebovat certifikaci. Mně by úplně stačila certifikace Státního ústavu pro kontrolu léčiv," řekl Zeman 27. února 2021 televizi CNN Prima News, poté, co po dohodě s premiérem Andrejem Babišem (ANO) požádal ruského prezidenta Vladimira Putina o dodávku ruské vakcíny proti novému typu koronaviru Sputnik V. Po oznámení, že za výbuchem ve Vrběticích stálo Rusko, se o Sputniku nejspíš již neuvažuje. Jedinou cestou je soustředit se na vakcíny proti covidu-19, které byly schválené Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA), řekl 19. dubna ministr vnitra Jan Hamáček (ČSSD), podle kterého není nyní debata o ruské vakcíně na stole.

Zdroj: <https://echo24.cz/>